

Ádám Szilamér

KRASZNA

Mosolygó embereket látott, a testét pedig reflektorok melegítették. A száját finoman elhúzta, hideg veríték lepte be homlokát. A mezőn fekvve lassan megszűnt a szétroncsolt lábában a fájdalom. Szarszapot érzett, üvöltéseket hallott, hangos dörejeket. Lassan elsötétültek a képek. Aztán csak a ragadós meleg vér folyására figyelt, miközben az üresség átvette az élete helyét.

Március 15-ére még be volt tervezve egy nagyobb vacsora, a megbeszéltek szerint legalább hajnali háromig kellett volna húznia, megkereste volna a harmincat, de néhány nappal előtte mondták le az egészet. A járványhelyzet miatt aztán lassan minden teljesen bezárt. A bejelentett fizetését még kapta, az étterem néha kinyitott, néha bezárt, egy évig ment a huzavona, miközben minden tartalékát felélte. 2021 húsvétján már úgy ment haza ünnepelni, hogy az anyjánál várta meg az ortodox húsvétot is, majd a pünkösdöt is, az első melegeket is, Budapest pedig lassan egy elhomályosult vággyá kopott.

Az anyjánál viszont senki nem volt kíváncsi a hegedűjére. Otthon zenélt, leginkább magának, hosszú, elnyúló, mély dallamokat, amit csak a Nyírségen tudott. Aztán napszámosnak állt, kezét feltörte az ásó, lábát a bakancs, háta belefájdult a munkába és eltette a hegedűt, fel a régi, óriási szekrényének tetejére, ne is lássa, ne is emlékeztesse, hogy amit eddig két éjszaka alatt megkeresett, azért most egy hétig dolgozik, hogy ne lássa a hegedű finom fáját, mert akkor csak sírna a szerszámok durva fogásán.

Bogdán munka után a híreket nézte, melyik nap hányan haltak meg, mikor nyithattak az éttermek és mikor zártak épp be, hogy az oltás melyik stádiumban volt, melyik ország hogyan szigorított, de minél több időt töltött el az anyja mellett, annál inkább érezte, nincs visszaút az életébe. Nyugtalan volt. Egyre többet sétált a Kraszna partján, kereste benne a gyönyörűt, kereste azt, amit az apja látott meg a helyben, mikor huszonöt éve ideköltözött, de távol volt tőle, ezért nem láthatta,

huszonöt évre, és nem a folyóban, nem a fában, nem a tájban kellett volna keresni, hanem egy barna hajú lányban, akit most anyának szólít.

A hírek csak a halálról szóltak. A járvány lassan elhalkult, hívta a főnökét, Bogdán, Bogdán, mi van veled, kérdezte, nem tudjuk folytatni, mondta aztán, be kellett zárjak, eladtam a helyet, sajnálom, Bogdán, eljöttem én is, de ha hallok valamit, szólok. De nem szólt, nem volt miről, a hegedű tokját lassan belepte a pókháló.

A hírekben megváltozott a halál. Eddig láthatatlan volt, most vassal és acéllal kezdett az emberek közt járni, a halál a Twitterre költözött, nézte Bogdán a harcokcsikat Kijiv külvárosában, nézte a harcirepülőket Kelet-Ukrajnában, aludni sem tudott, dolgozni se ment, apám, apám, mi ez itt, kérdezte, de nem volt ki válaszoljon, néhány évvel ezelőtt ment el az apja, érte a halál nem acéllal jött, hanem keserű füsttel és kátránnyal, Bogdán, Bogdán, nézd meg, hogy ezek nem állnak meg keleten, ezeknek nem lesz elég a Krím, a Donbász, ezek idejönnek, ha nem állítjuk meg, de nem hitte el, megálltak maguktól, apám, mondta neki, de az apja csak mosolygott rá, a véred állította meg őket, mondta, és mosolygott a kórházban is, és akkor is mosolygott, mikor már csak a morfium tette elviselhetővé a létét, nyugatra jöttem, és értem jött kelet, mondta, és nem szólalt meg többé, csak nyöszörgött és szenvedett és kilehelte az életét.

Utolér kelet, mondta magában, és nézte a Twitter közvetítéseit, a megakadó támadást, az ellentámadást, hallgatta a főnöke átkozódásait, végre megkapják ezek a náci, mit szólsz Bogdán, végén miénk lesz Felvidék és nagyot kacagott, de Bogdán nem válaszolt, szorította kezében a szerszámot, és dolgozott, majd szorította egyheti munkájáért kapott pénzét, Bogdán, ne nézz így, tudod, nincs rendesen munka, majd jövőre kicsit hátha tudunk emelni, mondta, majd elhajtott, az apja pedig ott állt mellette, és belesúgott a fülébe.

Az anyjának adta azt a kevés pénzt, amit összespórolt, ne félj, anyám, mondta, visszajövök, küldök pénzt, legalább rendesen megfizetnek, veszünk autót majd, elköltözünk a városba, lesz rendes munkahelyünk, add el a hegedűt, és vegyél magadnak valami szépet, és keletre indult, hogy megállítsa azt.

A fronton pedig dögszag volt és sár, a halál beterített mindent, soha nem tudta, hol foszladozik egy végtag, vagy ki szarja össze magát félelmében, csak a bűzt érezte, és próbált arra gondolni, mit vesz az

anyja a hegedűje árából, de tudta, úgysem fogja eladni, meg fogja várni vele, és az apja ott állt mellette, és fülébe súgott, és akkor is a fülébe súgott, mikor becsapódott mellé az akna és elvitte a lábát, és akkor tudta, hogy az apjának igaza volt, végig neki volt igaza, csak ennyi, futott át a gondolat, és átadta magát a melegségnek, a felvillanó képeknek, majd a csendnek.

BUBA

A hideg víz valamennyire csillapítja a fájdalmat. Nem vagyok normális, úgy érzem, és csak arra tudok gondolni, még hús kilométer van Veszprémig. Térdepelek az iszapban, lebegtetem a kezem a vízben, A.-ra nézek, mosolyog, mintha indulás előtt lennék. A nap eltűnedezik, fúj a szél, behúrom a nyakam a vízbe, augusztushoz képest meglepően hideg van, a strandon is kevesen, egy tinédzser társaság, néhány nyugdíjas, egy apa a fiával, a vízimentő srác, aki valami csónakfélét szegel, és mi ketten, engem mintha agyonverték volna. Én jobban szenvedek. Nekem fáj. A nyereg annyira feltörte a fenekem, hogy az utolsó kilométereket már csak kiállva tudtam letekerni.

Kiemelkedek a vízből, fázni kezdek, sajog a lábam, visszaülök. Visszatérdepelek. Ülteni sem akarok többé.

Ha nem lett volna ez a szél, mondja A.

Ha tudtam volna, mi vár rám, mondom én. A. nevet. Egyelőre nem tudom elképzelni, hogy holnap visszatekerek Budapestre. Vonatra gondolok, de nem merem A. előtt felhozni. Csak utalgatok rá.

Azért holnap keményebb lesz így, próbálom rávezetni a vonatra. Hogy adjuk fel. Ismerjük fel, nagy falat volt, majd jövőre.

Nem lesz ilyen szél holnap. Sima lesz visszafelé.

Belesajdulok a válaszába. Nézem az apát a gyerekekkel. Összekulcsolt kezébe lép a gyerek egyik lábával, háromig számolnak és messze dobja. Ugyanolyan piros fürdőgatyában vannak, mintha a gyerek a férfi picinyített mása lenne.

Még kicsit maradjunk, szólal meg A., aztán lassan induljunk Veszprémbe. Még sötétedés előtt jó lenne megérkezni.

Nem tudok válaszolni. Kiprérések magamból egy jót, aztán nézem tovább az apát a fiával. Megettem egy nagy hekket sültkrumplival, sörrel, és majdnem éhes vagyok. Veszprémben is enni kell. Sört inni. Jó ez a Buba, de kevés vagyok hozzá.

A gyerek most a levegőben teljesen megfordul, végül fejjel lefelé, karjait széttárva érkezik a vízbe.

Nem tudok megmozdulni, mondom A.-nak. Érzem, ahogy a víz kiveszi a fájdalmat a testemből.

Itt vannak olyan vonatok, amiken biciklit is lehet szállítani, mondom A.-nak most már nyíltan, lapjaimat feltárva.

Ne hülyéskedj, már eljöttünk, vissza is tekerünk. A szégyen megöl, ha hazavonatozunk. Mosolygok rá. Az optimizmusa rajtam is segít.

Könnyű neked, én vagy tizenöt kilóval többet viszek, válaszolok. Nem felel.

Az apa hisztérikusan csapkodni kezdi a vizet. Azt hiszem, játszik a gyermekkel, de egyszer csak kiáltani kezd.

HÉJ! HOL VAGY?!

Mozdulnék, de már hárman vannak a vízben, a vízimentő meg egyik fiatal srác. NINCS SEHOL! A vízimentő lebukik a víz alá, de semmit nem lát, koszos a víz. Nem tudom hány másodperc vagy perc telik el, de mire mozdulnánk, egyik ember a három közül már karjaiban vonszolja ki a gyermeket. Az apa mellől bukott fel a vízben. Hisztérikusan futnak a partra. Mindenki feláll, nézelődik, kezüket szájuk elé téve jelzik, nagy a baj. A.-val a vízből nézzük, mozdulni is alig bírunk. A vízimentő a lábánál lógatja a gyermeket, aztán lerakja és a mellkasát kezdi nyomni. Mintha felfüggesztődne az idő, egyszer csak a mentő is megérkezik, az emberek sírni kezdenek, néhány idős ember imára fogja a kezét.

Csak az apa áll bénultan, fejét leszegve a letakart fiára meredve.

Akkor is így áll a piros fürdőnadrágjával a hideg szélben, mikor eltekerünk mellette Veszprém irányába.